

LO CATALANISTA

DIARI NO POLÍTICH

NÚM. 14

BARCELONA.—DIVENDRES 29 D'OCTUBRE DE 1880.

PAG 97.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.—Llibreria de Teixidó y Parera, carrer del Pi, 6.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre, 40

SANTS DEL DIA.—Sant Narcís.—QUARANTA HORAS.—Iglesia parroquial de Nostra Senyora de Betlén.

Espectacles.

TEATRO PRINCIPAL.—Funció 1.ª d' abono.—Torn impar.—Inauguració de la Companyia dramàtica espanyola. A la memoria del insigne poeta don Joan Eugeni Hartzenbusch se posarà en escena lo interessant drama en 4 actes, Los amantes de Teruel, en el que hi prenen part lo senyor Jordan, las senyoras Romeral, Mallí y demés principals parts de la Companyia. Al final de la representació se llegirán varias composicions de coneguts poetas d' aquesta capital.—Entrada una pesseta.—A las 8.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy, 7.ª d' abono, impar, La meisonera del Leon de oro; Lanceros.—A dos quarts de nou.—Entrada 3 rals; quint pis 2.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, á las 8, funció á favor de la Casa Lactancia.—Las sarsuelas, Jugar con fuego, (prenenthi part lo senyor Prats) y Carracuca.—Entrada 2 rals.

Demá debutarà la primera tiple donya Rosa Martínez.

TEATRO ROMEA.—Societat Cervantes.—Funció pera avuy, lo drama en 5 actes, Angela y estreno de la pessa, Esos son otros Lopez.—Entrada á localitats, 3 rals; id. al segon pis, 2.—A las 8.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Avuy á un quart de nou de la nit.—Funció composta dels mes aplaudits exercicis, finalisant ab lo aplaudit drama mímich, Los bandidos de las montañas de Calabria.—Entrada 3 rals.

EXPOSICIÓ ZOOLOGICA BARCELONESA, situada en la Plaça de Junquerias.—Estarà oberta al públic tots los días desde las 10 del de matí fins las 6 de la tarde. Preus d' entrada 2 rals; días de Moda 4.—Abons de 20 funcions al preu de 20 rals cada un.

Reclams

DIARI DEL PRIMER CONGRÉS

CATALANISTA

Segons las notes taquigráficas presas per la Corporació del Sistema Gariga, y contenint tots los documents referents al mateix «Congrés.» Se publicarà per quaderns de 8 grans pàgines en magnífich paper satinat. Preu de suscripció: un ral cada quadern, debent pagársen en quatre lo moment de suscriurers.

Als membres del «Congrés» se 'ls farà una rebaixa en lo preu de suscripció, mediante la presentació del títol.

Los números sols, un ral per tothom. Se suscriu en l' Administració de Lo CATALANISTA (Pi 6), en la del Diari Català, (Fernando, 32, primer), y en las llibreries de Verdaguer (Freixal Liceo), y de Lopez, (Rambla del Mitx).

La Bella Jardinera
ABUNDANT Y RICH ASSORTIT
DE CORONAS FÚNEBRES.
3. Avinyó, 3.

GANGA.—Veigis l' anúnci.

LA CAMELIA

Coronas fúnebres d' última novetat

BISBE, 4. BARCELONA.

Sucursal, Passeig del Cementiri, número 177.

Los objectes comprats en lo carrer del Bisbe, se 'ls trasladarà, si aixis ho desitjan, á la sucursal sens cap retrubució.

VENEREO

Dr. CASASA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; i venereo, en íf, en totes las sevas formes, per crònic que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vejetal.—Veigis lo prospecte.—Dirigir-se al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

SE TRASPASSAN uns safretjos molt céntrichs dintre d'aquesta ciutat ab bonas condicions. Informarán, Passatje de la Vireina, número 31, forn.

CUSIDORAS

per roba blanca y trevall de modistas se 'n necessitan en lo carrer d' Escudellers, número 7.

FÀBRICA

LA EMPERATRIZ

3 Escudellers Blanxs 3.

HERPES

sarna, escrofulas y demés humors, aixís interns com externs. No descuidar que 'l Rob antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únic que 'lscura radicalment, sens que may donguin senyal d' haber existit.—Veigis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmàcia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume primer.

ORTIZ

Conegit y acreditat professor de dansas de saló. Dit professor, ademés d' ensenyar de dansar enseun ball d' etiqueta, lo que solen careixer la majoria dels joves y senyoretas per tenir un mode de dansar vulgar y ab coquetería; donchs Ortiz ab 8 llisos ensenya de dansar pera sortir d' un compromís y ab 16 la finura y modals de la dansa d' etiqueta. (Llissons pera una persona sola y segons convinga tot lo mes tres.) Rambla de las Flors, núm. 20, pis primer, (6 sia Rambla de Sant Josep.)

50

TAPINERÍA

50

LA LUCIA

Fàbrica de cotillas.

L'ÀGUILA

Gran basar de robes fetas y àmida.—Acabat lo inmens surtit pera la pròxima temporada d'ivern, tant pera sas casas de Madrid, Cádis y Sevilla com per aquesta *Gran casa de confecció*, primera en sa classe en Espanya, per los bons gèneros que s'emplean y la esmerada construcció de las prendas.

Los senyors que's dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trobarán pera la mida y en robes fetas lo mes nou, elegant y bonich que's construeix en lo pays y en l' extranjer.

Plassa Real, 13.—Los preus moderats.

AVÍS

ALS SENYORS PROPIETARIS.

Baratura en los papers pintats pera decorart habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobarán un gran y iatassortit desde l' preu de 2 rals pessa en endavant.—Se reben encàrrechs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO. CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

Secció d' economia domèstica

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Pescaterías.—*Mercat del dematí.*—Assortit de llus petit que 's venia de 3 rals la terça, llagostins á 7, congrà á pesseta, molls y pagell á 28 quartos, tunyina á 20, raps y saító á 14 y sardineta á 8.
Mercat de la tarda.—Assortiment igual que al dematí, regint poch mes ó menos idèntichs preus.

Secció de Noticias

BARCELONA

Durant aquests dies, lo «Congrés Catalanista» no ha celebrat sessió, á fi de dar lloch á que pugui dictaminar la Comisió nombrada pera estudiar lo gran Centro, Institució científica y demés que conté lo primer tema de la convocatoria. Lo dia en que celebri sessió s' anunciará oportunament en los periódichs.

—Ahir á la tarde tingué lloch en lo teatro Principal l' últim concert, dirigit per don Jesus Monasterio.

Lo teatro estava plé de gom á gom, veyentse entre la concurrencia als mes reputats professors músichs d' aquesta capital.

Las pessas totes que se executaren, foren ab justicia aplaudidas ab entusiasme.

La societat de quartetos regalá al senyor Monasterio una plànxa d' or ab una dedicatoria, sortida dels tallers dels germans Masriera.

Tant era l' desitx del públich per despedir-se del célebre director, que molta gent l' esperá que sortís del teatro pera demostrarli las simpatias que deixa entre 'ls artistas y aficionats de Barcelona.

—Avuy eixirá á llum lo segon número del setmanari catalá *La Teula* que tanta acceptació tingué la setmana passada. Contindrà una magnífica y xispejant caricatura d' actualitat deguda al llapis del jove dibuixant don Frederich Prieto.

—Ha mort en Saragossa, víctima d' una apoplegia, lo nostre amich, D. Francisco Camps. Gracias á son constant y no interrumput treball havia lograt crearse una posició, dedicantse al comers de farinas. Feya algun temps que l' amenassaban síntomas d' apoplegia, per lo que se li habian aconsellat los banys d' Alemania, que no lograren donarli l' mes petit alivio. Habia pertenescut sempre n' política al partit mes avansat, del que no havia desertat ni un moment.

Rebi la seva desconsolada familia l' expressió del nostre sentiment mes pur, que desitxariam li servis de consol en la desgracia que l' aflegeix.

—En lo portal de Sant Carlos se barallaren ahir dos subjetes, resultantne un d' ells ferit per l' altre d' una ganivetada al costat esquert, per qual motiu tingueren de portarlo al Hospital. L' agressor va ser agafat al acte.

—Desde qu' ha comensat la present temporada en lo teatro del Liceo 's nota que l' Empresa tracta de fer economias suprimint casi tota l' iluminació del gran saló de descans en los dias que 's verifica funció dramática.

Dihem casi, porque únicament s' encenen uns quants metxeros de la gran aranya que's suspent en lo centro del avans citat saló y encara eixos deuen estar embussats puig donan molt poca claror.

Avisém á l' Empresa porque nos sembla que l' economie que pot reportar eixa falta d' iluminació no compensa l' mal concepte que del gran teatro 's formará si es vesitat per algun foraster.

—En resposta á una atenta carta que nos han dirigit varios estudiantes en la que' ns exposan que estaban ab dupte de si los estudiantes, que resultin aprobats en los exámens extraordinaris que s' efectuan are en aqueixa Universitat, han de pagar matrícula ordinaria ó be extraordinaria, debem manifestar loshi que suposant que no parli la Real-órdre de res d' aixó, creyém que la gracia consisteix única ment á permetréls hi guanyá l' any.

—Avuy arriba en lo tren de Madrid l' il-lustre poeta don Joseph Zorrilla, acompañat de son amich lo nostre paísá y afamat pintor, don Ramon Padró.

—Una concurrencia mes que regular assistí lo dimecres á la funció del Circo Eqüestre donada á benefici del Sr. Pucci. S' habia ofert un premi de 150 pessetas al qui, lluytant ab lo beneficiat, logrés fe'l caure á terra. Los Srs. Pujol y Carbonell se presentaren per medir sas forzas ab l' atleta del Circo y resultaren vensuts, no sens contestacions per una part del públich, que luego 's calmá, convensut de que s' habian observat las condicions de la lluya. Los demés artistas contribuiren també ab sos treballs á amenisar la funció.

—Diu lo nostre colega *El Diluvio* que al anar á probar la sopa una familia d' aquesta ciutat, tingué que deixarla per la mala olor que despedia. Tractant de saber lo que podia causarla, vegeren que la causa provenia dels sigrons que presentaban un color molt negre y despedian una olor repugnant. Si la vigilancia que deu exercirse en los mercats fos mes exquisita, no succehirian fets com los que relata l' nostre colega. Si ademés s' imposés una multa als adulteradors y 's publicuessin sos noms en los periódichs, no foran tan freqüents aquests casos.

—S' estant repartin las corresponents esquelas d' invitació pe'l funeral que anualment costeja lo gremi de «Beneficencia marinera Barcelonesa de la Verge del Carme,» pe 'ls sòcis, viudas y hòrfans morts de dita societat.

Tindrà lloch dit acte á las 8 del matí del dia 2 del próximo Novembre, en la Iglesia parroquial de Sant Miguel del Port en la Barceloneta.

—Se diu que 'n la visita que va fer lo Sr. Ministre de Foment al nostre Hospital, se va convénser plenament que dit edifici era indigne de Barcelona, prometent que instaria al govern per sustituirlo per un de nou, puig avans que permetre que continuhés aixis preferia que 's suprimis l' escola de medicina en aquesta capital.

Segons sembla lo Sr. Ministre ha pres ab empenyo aquesta qüestió.

—Avuy tindrà lloch la sessió general ordinaria del nostre Ajuntament, que per ser de segona convocatoria 's verificará, sia l' que 's vulga l' número de regidors que en cumpliment de son deber hi assisteixin. Veurem, donchs, la conducta que seguirán los que formant part de la majoria del Ajuntament impediren per sa ausència la celebració de la que debia verificarse l' dimars.

Y la conducta d' aquests afamats Fivallers es tant mes de censurar, en quan precisament á l' hora en que debian trobarse en lo Saló de Cent, se dirigian, sens dupte equivocadament, al número 2 del pasatge del Crédit alguns dels que olvidaren que son deber los cridaba á un' altra part. Los señyors Denis, Marsá, Coll (D. P.) y Netto, que son los aludits, reberen poch després la visita dels Sr. Iglesias, Travall, Munné, Pelfort y alguns altres, que 'ls explicariam la satisfacció que experimentá l' públich, al enterarse de la tònica seguida per la majoria; tònica digna per complert d' una majoria, filla de municipals y escombriaires.

Recordant aquell adagi que diu «que 'ls testos s' assemblan

á las ollas» tindrém explicat lo procediment dels administradors encarregats de cuidar los nostres interessos. De tots modos, avuy tant si hi van, com si hi faltan, la sessió s' verificalrà. Veurem lo papé que reprentará la majoria.

—Lo pròxim diumenge inaugurarà «L' Ateneo llibre de Catalunya,» lo curs académich del 80 al 81, pronunciant lo discurs de costum lo seu president, Dr. D. Jaume Mundi. L' acte tindrà lloc á las nou del vespre del expressat dia en son local del carrer Nou, número 12, á qual efecte s' estan ja passant las invitacions.

—Es verdaderament escandalós, lo que á las mateixas portas de Barcelona está passant. Los lladres dominan los camins y carreteras que desde nostra ciutat conduheixen á Sarriá, y al pondres lo sol, pot dirse que s' ha post també la seguritat personal pera 'ls pobres que deuen passarhi. Los robos s' succeheixen ab massa freqüència pera que deixi de saberho l' autoritat, y especialment los dissaptes al vespre los amichs de lo que no es seu, sembla que portan la consigna de deturar als trevalladors que viuhen en los pobles vehins, ab l' intent de robarhi la setmanada. Preguem á qui corresponga que s' posi aviat la deguda vigilancia pera evitar trastorns á honoradas famílias.

—D. Francisco Tapiró, fabricant d' objectes de filferro, establet en Reus, acaba d' obtenir privilegi d' invenció per un senzill mecanisme pera subjectar los taps de las ampollas que contingan líquit gasseoso, los quals indubtablement substitueixen ab gran ventatja los cordills que fins avuy servian per tal ús.

Sabem que ja s' en ha fet molta demanadissa, per lo qual creyem fundadament véurels prompte per nostra ciutat.

Lo privilegi ha sigut concedit á son autor per vint anys.

—S' está practicant la construcció de las aceras de la antiga plassa del Born, ab la pedra artificial nomenada *ciment del Mediterrani*, per l' istil de las demés aceras dels carrers dels voltants del nou mercat del Born.

—La «Sociedad Barcelonesa de Amigos de la Instrucción,» celebrarà sessió general ordinaria lo dia 30 del corrent á las vuit y mitxa de la nit, en lo local de costum «Instituto del Fomento del Trabajo Nacional.»

—Ahir hi havia ja dues brigades del ferro-carril de «Valls á Vilanova y Barcelona» en terrenos que foren de la «Societat Companyia Agrícola Catalana y Crédit mobiliari Barcelonés,» al peu de la muntanya de Montjuich, ocupadas en treballs d' exploració apropi del punt ahont s' emplassa l' estació de terme de dita companyia en aquesta capital.

—Lo dia 30 del corrent, á las vuit y mitxa del vespre, donarà l' «Centro Graciense» un concert en obsequi als socis y otras personas invitadas, en son local del carrer Major.

—Está ja completament restablert de sa llarga y penosa malaltia lo jove poeta don Simon Alsina y Clos. Lo felicitem de cor, tant mes quan, segons se preveya, estava pròxim á quedar impossibilitat per tota classe de treball.

—Lo dissapte vinent dia 30 á las 8 de la nit tindrà lloc la inauguració de la sessió de Conferencias que lo «Foment Graciense» se proposa donar. Sapiguts los esfors de dita associació per fomentar l' ensenyansa deu mereixer un aplauso de tota persona amanta de l' instrucció.

Després del discurs inaugural, parlará á favor de l' ensenyansa lo conegut y popular lletrat don Joseph Maria Vallés y Ribot.

—Avuy difinitivament tindrà lloc lo debut de la companyia dramàtica que ha de actuar en lo teatro Principal baix la direcció del aplaudit actor senyor Jordan. Se representarà lo conegut drama *Los amantes de Teruel*, dedicantse la funció á la memoria del llaurejat poeta don J. E. Hartzembusch, llegintse al final algunas poesias alusivas al acte, originals de reputats escriptors barcelonins.

—Ab motiu de la festivitat de Tots los Sants en la fonda-Restaurant del Sigle, situada en lo carrer del Hospital, número 25, se verificarà una rifa composta de pochs bitllets, en la qual per premis se donarán plats de guisats, fiambres, pastels, etc.

CATALUNYA

Lleyda, 28.—Uns vehins del portal de Sant Martí, siguieren ahir víctimas d' una sensible desgracia. Al baixar l' amo de la casa al siller ahont hi tenia los rahims de la cullita en fermentació quedá asfixiat per los vapors casi instantàneament. Al crit d' aussili que donà hi comparegué la seva esposa, la qual abalansantse demunt del cadavre quedá també asfixiada. Alguns vehins presumiren la desgracia y 'n donaren part á l' autoritat y tots juns quant l' atmòsfera

estigué mes respirable, baixaren al seller y extragueren los cadavres dels dos esposos portantlos al Hospital.

Aquest imprevist succés ha causat penosa impressió en tot lo ve-hinat per haber recaigut en personas ventatjosament conegeudas.

MOVIMENT LITERARI Y ARTÍSTICH

Lo periódich catalá *La Llumanera*, que desde sa aparició no ha parat de mellorar mentres haja pogut y fins quan las circumstancies li han sigut adversas, acaba de posarse al costat dels periódichs de millors condicions editorials.

Lo número correspondent al mes actual, que reberem ahir, ve en apoyo de quant habém dit. En sa primera plana porta un magnífich retrato del célebre Edison, al peu del qual va son autógrafo en catalá que diu: *Salut als lectors de «La Llumanera».* Tomás A. Edison. Ademés, en las dues planas centrals se contenen: un grabat de página que es una composició á la ploma deguda al escultor D. Domingo Mora, resident en Nova-York, que bastaria pera acreditar á qualsevol artista; un retrato del malhaurat Bartrina; un cróquis del álbum d' en Félix Cusachs y un facsímil d' un croquis original d' en Fortuny.

La part literaria no es menos notable, puig conté: un article sobre Edison, un sobre l' estudi de las llengüas, firmat per J. Martí; «Dos tipos catalans», per lo Doctor Manxiula; «Los tres imperis», poesía d' en Manel Angelon; lo «Mercat de Calaf», d' en Antoni Bo-farull; «En Joaquim M. Bartrina», per Rosendo Arús; «A donya María Llorente», poesía provensal per F. Mistral, ademés d' una nutrida secció de novas.

Lo paper, desde l' número que 'ns ocupa, també es molt superior al d' avans, puig es carregat de cola y perfectament satinat.

Ab bons auspícis comensa l' nou representant senyor Salvador Masó, que acaba d' esser nombrat per la direcció del esmentat periódich pera Catalunya y las Balears, habent cessat en Frederich J. Garriga.

—Lo dimars al vespre tingué lloc en lo «Foment de la Producció Espanyola» la vetllada que dedicá al *Congrés Catalanista* l' «Associació d' excursions Catalana». Omplia lo gran saló, convenientment decorat, y los salonets adjunts una nombrosa y escullida concurrencia, entre la qual figuraban molts señores y señoretas.

Se llegiren los treballs següents: «Segona excursió al Montseny», per D. Ramon Arabia y Solanas, ab dibuixos de D. Dionís Baixeras; «Una excursió al avenç de Sant Pere dels Grechs» (termes de Olite, província de Teruel), per D. Cels Gomis; «Excursió de Ribas al Taga, Sant Joan de las Abadesas y Ripoll», per D. Jaume Rusiñol, ab dibuixos del mateix y fotografías de D. March Sala, y «Excursió botànica al baix Ampurdá», per D. Estanislao Vayreda. Tots aqueixos treballs foren en extrém aplaudits.

Terminada aquesta primera part de la vetllada, s' alsá lo president senyor Arabia, y en un sentit discurs manifestá que al organizarla había volgut l' Associació oferir al *Congrés Catalanista* una ocasió d' estudiarla tal com es, no preparant res d' extraordinari, presentantli los treballs que acostuma fer, tant literaris com artístichs y científichs. Analisá després la tendencia introduhida en lo catalanisme per l' Associació, sostenint que era de carácter tan práctich y armónich que en ella totas las opinions políticas hi caben y pera totas las disposicions hi ha ample terreno obert. Suscintament estudiá lo gran be que poden produhir las Associacions d' excursions baix lo punt de vista físich, moral, social, econòmic y de la difusió dels coneixements y terminá fent vots pera que tal idea se comprehenga com deu pera produhir tot lo be que d' ella pot esperarse.

Després d' aquestas paraules, que foren coronadas ab un aplauso entusiasta, proseguí la vetllada fent lo senyor Dalmau alguns experiments ab lo fonógrafo d' Edison, quina teoria explicá també detingudament, y amenisantla la señoretta Wehrle y lo pianista senyor Cortada, que contribuirán també als experiments del fonógrafo, obtenint tots de la concurrencia molts y repetits aplaudiments. Terminá la vetllada prop de mitja nit.

—Aquesta nit, en la «Associació d' Excursions científicas», lo soci senyor Barallat donarà una conferencia sobre «Ultimas noticias geográficas de la comarca del Sinaí.»

La Associació repartirà als assistents lo programa de la conferencia, tirat al velógrafo. Es una innovació digna de ser imitada.

Secció Literaria

LA POESÍA EN ESPANYA

La «Biblioteca Universal», colecció selecta y económica dels millors autors nacionals y extranjers, acaba de publicar en un tomet alguns dels celebrats poemas de lord Byron, precedits d' un prólech de D. Rafel Ginard de la Rosa, en que dit escriptor fa un judici crítich de la poesía contemporánea en Espanya, digne per tots conceptes d' esser conegut dels nostres lectors. D' aqueix prólech traduhím los següents párrafos:

«La literatura pàtria, la primera d' Europa en lo teatro, la prime-

ra en l' oratoria, y la mes abundosa, sino la mes perfecta en la novela, es avuy l' última en la poesía lírica. Se diu que l' sige es prosaích, que l' poeta lírich no troba tema per l' inspiració en aqueix tráfech de la política y dels interessos materials. Res mes equivocat. Pochs sigles mes poétichs que l' actual, pochs podrán presentarse mes fecundos y varis en altas capacitatés líricas, no obstant quant diquin en contra los crítichs curts de vista.

Tronos volcats y restaurats; revolucions qu' estallan sobtadament com cràters del volcà de la conciencia humana; moviments socials que posan en escena al últim pobre mendigant al costat del primer dels monarcas; maravillosas fortunas improvisadas en los camps de batalla, en la tribuna, en lo treball; guerras gegantinas; Babilonias caigudas als peus dels conquistadors; nacions mesclades inconexament per lo capricho de la victoria; llenguas confoses en la Babel moderna de l' Exposició universal; lluytas de gegants entre las forças de la naturalesa y las de l' humanitat; l' electricitat, lo vapor, vencent l' espay; la máquina emancipant al home; l' ull del telescopi analisant als mons, l' ull del microscopi sorprendent als àtoms; tots los elements poétichs dels antichs mes complerts, mes alts y mes trascendentals; Bonaparte, encadenat en la roca de Santa Elena, superior ab molt á Prometeo enclavat en lo Cáucaso; las hosts del racionalisme assaltant lo cel de las religions positivas, mes afortunadas que l' titans, al fi vensuts y fulminats per la divinitat; per tot arreu lo poema oferintse al poeta, baix las formas mes originals y estranyas; lo poema de la música en Beethoven y en Meyerbeer; lo poema de la guerra en Napoleon y Moltke; lo poema del treball en los miracles de l' Industria; lo poema de la mecànica en Filadelfia, en *Machinaz Hall*; cent Odisseas, cent Iliadas, encara no intentadas pe l' geni; per tot arreu en la societat, en la naturalesa, la poesía vessant en los llabis inspirats que saben beure en sas fonts naturals.

Casi totes las nacions han aprofitat més ó menos aquesta fecunditat poética del sige: lo cor de tots los pobles de la terra, bat en aquets moments dintre l' pit d' algun inmortal poeta: ¿ahont ressonan los bataments del cor del nostre viril poble? No serà per cert en l' pit esmàtic d' aqueix cantor etern de la primavera, ab tots sos riuhets, aucells, flors y cels blavenchs; no serà en vritat en la ploradera lira d' aqueix altre que no coneix mes camí que l' que conduheix á la tomba de sa aymada que cent voltas nos ha pintat y qu' está disposat á pintarnos altres cent; no, no serà en l' pit d' aqueix trovador de cara groga y cabells llarchs que errant, de runa en runa, reedifica castells y gòtichs temples, conta al poble miracles impossibles, desgracias ocorregudas á fantàstichs caballers, á prínceps de temps heròichs; no serà en la pensa crepuscular d' aqueix vate que reduheix l' univers á l' òrbita dels seus sentits, que no creu ni en Cristo, ni en Mahoma, ni en Deu, ni en lo diable, ni en la rahó, ni en la revelació, ni en la monarquía, ni en la república, y que fa son camí escupint á totes las relligions, y á totes las filosofías, á totes las vritats y á tots los errors; no, no palpita l' cor gegant del poble, en aqueix Horaci ubriach, que canta l' natalicis y las esposallas de prínceps vils, aqueix poeta que malgasta l' armonia de las eòlicas cordas sobre la taula del banquet; no, no palpitará en tú, Tirteo de totes las ignominias y de totes las grandeses, qu' avuy cantas á Bruto matant á César y demá celebrarás á Neron matant á Séneca; qu' ahir acompañabas ab sonoros versos lo triomfo dels tirans sobre l' dret y la soberanía nacional, y qu' avuy deixas caure estrofas assofradas, vengudas á pes, sobre las multituds que trenca-sas cedadas; no, no hi cap aqueix cor enòrme y expléndit com l' auba, en ton pit consumit, cantor metafísich, eco pàlit d' Heine y de Musset, que prens per flors poéticas tas flors de paper, per amors humans tots caprichos sensills, per patriotisme la deificació del crim triumfant y la difamació de la virtut caiguda, la opoteosis de las tiranías y del sabre, y que trobas emocions inefables de sabor romàntich en las fogueras del Sant Ofici, en los asassinats, en las luxurias y en los fraticidis reals, y que millor pintas la nit de Montiel que l' auba de Colón, lo trono de pedrerías en que l' déspota somriu, que l' calaboso en que l' pensador y l' màrtir agonitsan.

L' Edat Mitja produí son poeta, lo poeta anònim, lo del Romanero; Espanya en lo renaixement tingue á Calderon; ¿perqué aquests temps de tan varia é intensa poesia son estérils pera nostra ben-volguda patria?

Precís es confesarho; perque nostra activitat intelectual s' evapora en obras sense arrels en la conciencia nacional; perqué s' ha fet la revolució política sense que l' accompanyi la revolució literaria, perque mentres los sentiments, las ideas, las lleys, las costums, la vida entera, de part dels espanyols, dels que saben llegir y escriure, es liberal y progressiva, la literatura segueix essent reaccionaria é immòvil, excepte en contats poetas; perque en tant lo mon camina, y ab lo mon l' Espanya de la ciència y de la política, la del art s' ha estacionat y l' poeta vesteix lo traço dels trovadors, y sa lira ressona encara als raigs de la lluna al peu dels castells, en l' altar d' imponents déus y al calor de la llar dels senyors feudals contemporanis, ni tan hospitalaris ni tan poétichs com los de l' Edat Mitja.

RAFEL GINARD DE LA ROSA.

Secció Bibliogràfica

«Conferencia sobre Filoxera Vastatrix»
per don Joseph Presta.

Lo senyor Presta, director de la Granja experimental Esco-

la nos ha remés elegantment impresa la conferencia donada á varias poblacions de la província per acort de la Diputació provincial. L' objecte d' ella era donar á coneixe lo que es la filoxera, la manera com ataca l' ceps y l' remeys principals adoptats per exterminarla. Regna en dita conferencia una gran claretat d' ideas y verdader método en la exposició dels punts que tracta. Ab suma sencillés esplica la manera com se pot coneixe la filoxera, lo modo com se desarrolla, los estragos que causa y las senyas que deixa en los ceps, ab las que s' pot deduir la presencia d' aquell insecte en las vinyas. Al parlar dels remeys que divideix en naturals, mecànichs y químichs, ataca l' primers per inútils, dels segons prefereix la inundació com á medi mes profitós y positiu, impossible casi bé en nostre pais y d'entre l' terciers sembla que prefereix lo sulfuro de carbono (quals resultats son fatals per la vinya, tal com s' ha aplicat en l' Ampurdá, é inútil, puig no mata totes las filoxeras, segons s' ha dit en lo Congrés de Saragossa.) Se ocupa, per últim, dels ceps americans, admetentlos únicament com á últim remey, y encara empaltantlos ab los nostres raims, si volem tenir un vi regular.

«Del Rey y de la Institucion Real» per lo jesuita Joan de la Mariana.

La obra d' aquest jesuita, cremada en Paris per lo butxí en temps d' Enrich IV, era molt coneguda per algunas teorias sustentadas pe l' célebre autor de la Historia d' Espanya, pero poch llegida per l' escàs número d' exemplars que s' trobaban. La casa editorial «La Selecta» de Barcelona n'ha fet una nova edició, prestant un gran servei al pùblic, que podrà d' aquesta manera ferse càrrec de la justicia ab que certas escolas tiran en cara á las ideas modernas los atentats dirigits á la vida dels reys ó governants. Precedeix á la obra un estudi biogràfic de Mariana per Jaume Balmes, que ab motiu de la publicació d' aquesta obra diu que s' tolerá sa publicació, perque aquells temps no son tan odiosos, com se suposa; y tres planas mes endevant nos esplica las persecucions que tingue de sufrir, un any de presó que s' vegé obligat á suportar y las negociacions empresas per l' embaixador espanyol en Roma, per fer condampnar las obras dels jesuita.

La obra està dividida en tres llibres. En lo primer s' esforça en probar que la monarquia es la mes acceptable de totes las formes de govern, acabant una vegada admés aqueix principi, per declarar-se per la hereditaria. Lo principi estudiat *argüendi gratia* per l' escolasticisme, de si l' poble es superior ó inferior al rey lo resol del modo mes doctrinari. En absolut no admet lo segon estrén, perque podria l' rey degenerar en tirà: aproba la institució aragonesa coneguda ab lo nom de Justicia; pero admet la organisió de Castilla que en lo temps de Mariana tenia ja tots los vicis del absolutisme. Un capítol hi ha dedicat á investigar si es lícit matar á un tirà, esforçantse de pas en alabar á Jacobo Clemente que havia preguntat á alguns teólecs si era lícit matar á un tirà y li habian contestat en sentit afirmatiu y de la mateixa opinió es lo jesuita Mariana.

Estudia en lo tercer llibre una serie de qüestions de gran importància y en sa resolució no deixa de véurershi la tendència y educació del jesuita. No apareix conforme en que l' pastors de son temps practiquin la pobresa, com la practicaban los dels primitius temps del cristianisme; sino que demana que se'ls premíhi ab riquesas y medis per poder alternar ab los potentats. Se declara fervent entusiasta de la unitat religiosa, colocantla en lo primer lloc entre las condicions necessàries per la pau y la ditxa d' un pais.

No podem extender ns mes sobre aquesta obra, dada la índole del periódich y las lleys d' impremta. Pero creyém que sa lectura interessaria á nostres lectors.

Correspondencias de LO CATALANISTA

REUNIÓN DE BALAGUER.

Balaguer 27 d' Octubre.

La Casa Consistorial d' aquesta històrica ciutat, está col-locada á un dels costats de la gran plassa, que te fama d' esser de las mes grans de Catalunya. En la Casa Consistorial y en son saló de sessions, que te una planta semblant á la del Consistori nou de Barcelona, ha tingut lloc la sessió solemne de la Comissió gestora del camí de ferro Noguera Pallaresa.

A las dotze del dia han comensat á reunir-se las personas convidadas, y avans de dos quarts de una ha ocupat la presidencia lo senador senyor Maluquer, tenint á sos costats als diputats á Corts de que 'ls parlaba ahir, y ademés al senyor Cabezas, arribat aquest matí. Lo restant del saló estava ocupat per Diputats provincials, Arcaldes de poblacions importants, membres de la Comissió gestora y otras personas de gran representació. S' habian disposat tres grans taules per la prempsa, y ab prou treballs bastaban pel gran número de redactors y representants allí presents. Per la prempsa de Barcelona, hi havia allí los senyors Lasarte, Corominas, Pasarell, Nello, Sempau, Fauró y Almirall, ademés dels senyors Caba y Feliu, (don Angel), que representaven respectivament al *Diario de Barcelona*, y á la *Crónica de Cataluña*. Per la prempsa de Madrid, hi havia los senyors García Marqués (de la *Unión*), Soler, (del *Diario Español*), Trueta, (del *Demócrata*), y Vives (de *El Liberal*). Lo *Pais* de Lleyda estabat representat per los senyors Morera y Pereña, habenthi ademés los senyors Marsal, per l'*Anunciador* de Lleyda y Malet per *Las Circunstancias de Reus*.

S' ha obert la sessió y s' ha anat al gra desseguida, de manera que hi ha hagut mes acorts que discussions. Primerament s' ha organitzat la Comissió gestora. S' ha creat una Comissió executiva formada per los senadors, diputats y membres de la gestora que resideixen en Madrid. S' ha organitzat una Comissió Auxiliar de la Província, composta d' un Comité directiu y de Comités auxiliars en los diversos districtes judicials, acordantse, ademés, que igual organització s' dará á las demés províncies que s' associhin al pensament del camí de ferro del Pallaresa.

Lo Comité executiu debia nombrarse en la reunió d' ayer, y així s' ha fet á última hora. Per designació de la mesa, la reunió ha acordat que 'l formen las següents persones:

President, don Mariano Quer.—Vice-president, don Joseph Vila y don Francisco Alós.—Vocals, don Jaume Arnalot y don Jaume Bernadet. Secretaris, don Angel Feliu y don Carlos Nadal.

Durant la discussió, lo diputat senyor Soldevila ha dat lectura de variás cartas d' adhesió, de las quals recordem las següents: dels senadors, general Orozco y Comte de Torre-grossa, dels diputats senyor Hoppe y Alonso Martínez (don Manel), uns y altres representants de districtes de la província de Lleyda, y com á tals membres de la camissió gestora; dels senadors per la província de Tarragona, Marqués de Montoliu y Buzarán, y del diputat per Tortosa, don Albert Bosch.

Lo senyor Maluquer havia dat avans compte de dues promeses valiosas d' apoyo pel camí de ferro en projecte. La primera, del general Pavía, es explícita y terminant. La segona, del senyor Ministre de Foment, no es tan explícita, pero no deixa de ser important, puig segons lo senyor Maluquer, lo senyor Lasala li ha promés que no recurrá cap resolució sobre 'l camí de ferro del Pirineu central, fins que s' hagi terminat l'estudi del projecte de la vía catalana. Després dels acorts referents á organització, lo que escriu la present ha presentat la proposició que va explanar no fa molt temps lo *Diari Català*, referent á que's convoqui en Castelló de la Plana ó en qualsevol altra ciutat secundaria de fora de Catalunya, una gran reunió de representants de totas las províncies espanyolas, y departaments francesos y argelins, interessats en lo camí de ferro que s' projecta. Per la reunió deuria prepararse una Memoria entusiasta y ben fundada, tot al objecte de que la qüestió del camí de ferro no perdi lo carácter grandiós que li dona la circumstancia de ser á un temps oficial y popular.

Apoyada aqueixa proposició en breus paraules per son autor, la assamblea l' ha rebuda ab grans aplausos, y ha acordat acceptarla en principi, recomanant á la Comissió executiva que la porti á execució tan aviat com li sigui possible.

Lo mateix autor de la proposició ha recomanat també á la assamblea, que, imitant lo que feu lo Foment de la Producció Nacional alguns anys enrera, envihi oradors á las provincias del Llevant y del mitx dia d' Espanya, al objecte de moure la opinió per medi de grans reunions. La Mesa ha pres en consideració la proposició.

Tals han sigut los principals acorts de la gran reunió de Balaguer, als que deu afegirshi lo de haber declarat membres de la Comissió gestora als representants de la prempsa catalana allí reunits.

De moltas altres coses dech parlarlos, pero com la present correspondencia s' ha fet massa llarga, no tinch mes recurs que deixarlo per la successiva.—V. A.

Madrid 27 d' Octubre.

La última setmana ha sigut desgraciada pe 'ls teatros d' aquesta vila. Apart del *Don Alvaro*, representat en l'*Espanyol*, no hi ha hagut res de nou ó notable ni en lo mateix teatro de la *«Opera»*.

En lo teatro de la plassa d' Orient s' está ensajant una nova ópera titulada: *Il Guarany*, qual argument està pres d' una llegenda del poeta brasileny Alencar y 's refereix á las lluytas verificades en son país entre las tribus de *Guarany* y Aimoré en los primers temps després de la conquesta y las heroicidades d' en Alvarez Cabral. Lo protagonista es *Pery*, jefe de la primera tribu enamorat de Cecilia, filla del Gobernador portugués Anton Mariz. Abunda en quadros dramátichs de gran efecte, servint de dificultat la passió que sent per Cecilia, un aventurer espanyol que al veurers desdenyat forja conspiracions sangrentas contra en Mariz y 'ls *Guarany*, d' acort ab los salvatges de Aimoré, y respecte de la música he sentit dir que es molt bona. Son autor es lo mestre Gomez.

Aquí s' diu que serán contractats per aquest teatro la Patti y en

Nicolini, 'ls quals tenen de cantarhi aquest mateix hivern. Los admiradors de la felis parella se mostran molt contents ab los esforços que fa la empresa, resistint mes de lo que era d' esperar, atesas sas vicissituds y contratemps del any passat.

En la *«Zarzuela»* crida molt la atenció la senyora Losada. Aviat se presentarà per primera vegada en aquest teatro la tiple senyoreta Martí, ab la opereta cómica *Campanone*: dita artista diuen que es molt bona y s' espera ab delit lo puguer jutjarla y aplaudirla.

Avuy celebra la sessió inaugural la *«Societat Anatómica»*, en lo Museo que 'l doctor Velasco te en lo passeig d' Atocha. La sessió se consagrará á la memòria del célebre marty de la ciència en Miquel Servet, inventor de la circulació de la sanguina, llegint un estudi biogràfic y crítich del mateix sabi lo fundador y propietari del Museo que porta son nom, un dels que sacrifican en aras de la ciència la fortuna que deu á la mateixa; porque hi ha que tenir present que aquest establecimiento conté riquesas de inestimable valor. Esqueletos enters, cráneos y altres restos fòssils de les primeras edats de la Humanitat, ofereixen al que 'l visita motius de profunda meditació, y obra 'ls ulls tancats per la ignorància ó per lo fanatisme.

També 'l dia 29 se obrirà la *«Academia de Legislació y Jurisprudència»* llegint lo discurs de reglament lo president senyor Silvela (don Manel), 'l qual versarà sobre las teorías y sistemes penitenciaris.

A pesar dels tremolars de terra que hem experimentat (dels quals ningú se n' ha apercibit fins que ho han dit los observatoris del extranger), la calma y la fredor dominan en la majoria de tots los veïns d' aquesta cort. Sols hi ha calor en lo pit dels criminals y en las mortíferas armes. Ahir y avans d' ahir hagué punyaladas en lo carrer del Perro y en sis ó set punts més, no sent agafats los autors com de costum. Entre aquests fets y las desgracias que causan als obrers la imprevisió de las autoritats y la cobdicia dels propietaris de casas en construcció, al no garantizar en las obras la vida de aquells individuos, las casas de Socorro y 'ls Hospitals están plens.

Si 'ls propietaris se cuidessin de fer assegurar be las bastidas y 'ls Ajuntaments de vigilarlo no hi haurian tantas desgracias pe 'ls pobres obrers. Veig moltes vegadas que vostés se queixan dels seus *Fivallers*, pero dech dirlos que per malament que desempenyin los seus càrrecs no ho será tan com los nostres, puig á mes de no celebrar may sessions de verdader interès, sols se cuidan dels expedients d' expropiació y del repartiment de bonos.

Paris 25 d' Octubre

La agitació socialista que va augmentant diariament en Irlanda pren tals proporcions que 's tenen per exactas las notícies que circulan de que 'l govern se proposa portar als tribunals als principals gefes de dita agitació. Lo pretext que servirà al govern per donar aquest pas serà 'l de que conspiran contra la integritat del territorio inglés; conspiració que será sumament difícil poder demostrar. Lo número dels encausats y perseguits serà de tretze, quals noms se citan ja y apareixen en las columnas dels periódichs y que com podeu suposar, son los que mes se distingeixen en la organització de meetings y mes principal part han pres en totas las discussions que en la Cámara dels Comuns han tingut lloc tractantse de la millora de Irlanda. Entre aquests hi ha 'ls noms de 'n Parnell, O' Sullivan, O' Connor, Boyton, Riggar y d' un periodista americà, Redpath.

Aquesta mida es vivament atacada per alguns periódichs inglesos, per considerarla contraproducent y ocasionada, no solzament á molts conflictes, sino també á una derrota moral del ministeri. Las simpatias de que disfrutan, no en Irlanda solament, sino fins en Escocia y en la mateixa Inglaterra, á lo menos en los districtes més poblats y en los grans centros industrials, aumentaran en sorprendent proporció, tant prompte com apareguin los primers síntomas de persecució per part del govern.

Y en las qüestions socials tot se pot temer perque per ellas s' ollidan totas las diferencias de partit, y 's converteixen en guerras de classes. S' exasperan los ánimos, creixen los rencors, se vigorisan las passions, se logra unir á un poble y lluny de desapareixen las asperesas que divideixen á dos països, se las aumenta y s' enconan mes y mes. Y en tant es així, que fa pochs días, MM. Paruell y O' Connor organisaren un *meeting* en Galway, al que hi assistiren unas 40,000 persones; *meeting* lo mes numeros que s' ha reunit desd' algun temps á n' aquesta part. Y en aixó 's fundan molt al suposar que, comprenden perfectament en Gladstone la diferencia que va d' una qüestió merament política á una qüestió essencialment social, y sabent que aquestas son més difícils de resoldre *ab irato* que aquellas, no arribarà á pendre las midas que he indicat al principi.

També excita la atenció pública tot quan se relaciona ab la qüestió d' Orient. D' aqui es que 'l acte de oposició verificat per la Cámara grega al derrotar al candidat del govern per ocupar la presidència indica las tendencias del país. S' ha retirat en conseqüència 'l ministeri Tricompis y l' ha succehit un ministeri Coumoundouros. Se regoneix en aquest més energia que en lo primer, sens indicar per aixó que 's vulga pendre cap actitud resoltament hostil á Turquia. Servirà tal vegada per indicar á las potencies que la Grecia va acabant la paciencia y que 's fa precis que pensin en Grecia, del mateix modo que han pensat en lo Montenegro.—Z.

Ripoll 25 d' Octubre. (1)

Pròxims á terminar los treballs del ferro-carril de Sant Joan de las Abadesas y obligats á retirarse tal vegada per sempre los empleats facultatius de la Empresa concesionaria y de la Casa constructora, resolgueren reunir-se tots en Ripoll, celebrar la terminació de la línia y despedir-se ab un dinar servit al camp, escullint al efecte lo torrent de Sant Quintí que dista uns tres kilòmetres de aquesta vila. La invitació se feu estensiva á tots los contratistas que han trevallat en dita última secció. Ahir va tenir lloc lo dinar y com no hi havia cap representant de la premsa, escrich pera que puga publicar-se en aqueix periódich la modesta reunió de tots los que han contribuït ab sa intel·ligència y ab son treball á la terminació d'aquest ferro-carril tant desitxat per tots los espanyols que estiman la prosperitat de la indústria nacional.

Ab lo tren de les deu del matí sortiren de Sant Joan los empleats y contratistas residents en aquella població y reunits ab los de Ripoll, sortiren d'aquesta vila prop de mitx dia dirigintse al torrent anomenat en varios carruatges llogats al efecte. Lo punt escullit no podia ser mes deliciós y convidaba á la espansió dels concurrents. La taula estava parada prop del riu y en mitx d'una espessa arbreda que protegia ab sa benéfica sombra als comensals. Durant lo dinar, que fou esplèndidament servit per lo coneugut fondista de Vich, M. Michel, va reinar la major alegria entre los comensals que eran en número de quaranta. Com no contaban ab lo telégrafo, per ines que abundaban los postes telegràfics al entorn de la taula, no fou possible l'envio d'un telégrama á Madrid ni sisquera á Barcelona, contentantse en fer vots per la felicitat de tots los que directa o indirectament han contribuït á la realisació d'aquesta obra que tantas contrarietats ha experimentat durant lo curs de la construcció. Al contrari del que succeix en semblants ocasions se varen permetre á discrecio tota classe de brindis que se'n van pronunciar per tots los gustos, segons lo paladá del que tenia la paraula. A la aparició del espumós *Champagne* fou tal la animació que's despertà entre los concurrents que envejoso los núbols del bon humor y de la alegria que reinaba en la taula, comensaren á regar la terra obligant als fills del treball á buscar un refugi en los carruatges y dirigirse cap á la vila.

Aixis acabà la festa de despedida dels empleats y contratistas de la última secció del ferro-carril de Sant Joan de las Abadesas, y de la que conservaran tots ells un bon recorrt durant la seva agitada vida.—P. N.

Secció Oficial

Centre catalanista Provensalench.—Certámen.—Llista de les composicions rebudes:

(Continuació.)

Número 48. L'estudiant—L'hàbit no fa l'monjo.—49. S. Martí—¡Quin cambi! Quanta mudansa!—50. A la indústria catalana—¡Catalunya!—51. Tot sol—¡Afany!!—52. Al travall—Semper, semperque.—53. Lo cassador—¡Que deliciosa!—que plaher!—54. Cançó del drapayre—¡Hi ha draps y terro vell?...—55. Amor—En mitj de les borrasques d'aquest mon etc.—56. Pregaría al gloriós S. Martí.—57. Lo fadrí argenter—Dame la joya.—58. A la indústria catalana—Progrés.—59. La font del treball—Virtus.—60. Los bombers—Colla d'héroes.—61. Lo cant del treball—Tant sols Deu que m' donà vida etc.—62. Al Traball—Que tot poble que treballi tindrà pau y llibertat.—63. Lo bomber—¡Gloria à n'ells!—64. Lo fadrí argenter—No es or tot lo que llú.—65. La flor del barrañ—Creu y espera.—66. Al travall—¡Elli es lo progrés!—67. Lo fadrí argenter—¡Tant de bò!—68. La mare—Tota amor.—69. Una fontada—Visca la broma-visca l'traball.—70. Al Traball—N' es lo fort-ressó del mall, etcétera.—71. Lo que tinch al cort—Mon cor, esta casa d'amor (Llull).—72. Lo fadrí argenter—Cançó.—73. Lo bomber—¡Benefit sia!—74. La cançó del cassador—No hi ha mellor vida.—75. Lo fadrí argenter—Diálech.—76. Los amors—Amor de pares; tot lo demés es ayre.—77. Gloria al treball—Avant!—78. Las tres germanas—Alfombra son camí.—79. Al treball—Avant.—80. Cosas del mon—¡Quant uns rihuen altres ploran!—81. La dona obrera—No pot esser pera la dona etc.—82. Redempció.—83. Pedralbes—Lo temple guarda l'història y l'esperança etc.—84. Lo temple catòlic considerat com gloriosa senyera de la Fé etc.—85. Descripció—¡Pobrets i alegrats!—86. Lo retràs moral, religiós y polítich, etcétera.—87. Lo fadrí argenter—No es d'avuy.—88. A la indústria catalana—¡Avant!—89. Consideracions sobre lo retràs moral religiós y polítich etc.—90. ¡Toros!—Pan y Toros! Vox populi.—91. Lo cassador—No hi ha vida mes hermosa.—92. Toros—¡Enrera!—93. Aplicació del Art à la indústria—A thing of beauty etc.—94. La casa del Sényor es la casa de la oració.—95. Lo nostre pà—Prosa.—96.*

Barcelona 26 d'Octubre de 1880.—Lo President del Jurat, Damás Calvet.—Lo Secretari, C. Pirozzini.

Administració principal de Correus de Barcelona.—Llista de les cartas, impresos y mostras detingudes en aquesta administració principal per falta de franquícia en lo dia de ahir.

Ramon Pareny, Villafranca del Panadés.—Joseph Mensaque, Sevilla.—J. Calzada, id.—Joseph Feria, Tarragona.—Vicens Gayo, Sans.—Concepció F. Quintana, Guadalajara.—Coloma Vallverdú, Vendrell.—Dolors Nuñez, Madrid.—Miquel Viñoly, Barcelona.—August Avilés, id.—Isidro Costa, Manila.—Tomás Royo, id.—Jaume Coloma, Zamboanga.—Felipa Borja, Manila.—Norberto del Prado, idem.

Barcelona 26 d'Octubre de 1880.—L' Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

(1) Rebuda ab retràs.

Cos de Telégrafos.—Telégramas rebuts en lo dia de la setxa y detinguts en dita oficina per no trobarse á sos destinataris.

Nàpols. Ciacchi, sens senyas.—Lequettio. Manel Ucamica, Passeig de Gracia, 92, pis tercer.—Alicant. Paula, Gracia. Sant Martí, 81.—Madrit. Manel Fernandez Usaola, sens senyas.—Id. Capità Joaquín Bosch.—Rivadeo. Luanto Mendia, Abad, 11, tercer.—Coruña. Domenech germans, sens senyas.—Berri. Padrós Llorens, idem.

Barcelona 27 Octubre de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Defuncions.—Des de les 12 del 27 á les 12 del 28 de Octubre.

Casats, 3.—Casadas, 1.—Viudos, 0.—Viudas, 3.—Solters, 1.—Solteras, 2.—Noyas, 6.—Noyas, 5.—Aborts, 1.

Naixements.—Varons, 10.—Donas, 5.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia de ahir

De Marañón y escalas polaca Inés ab balas cotó.—De Cullera llaud Desamparados ab arrós.—De Aguilas y escalas pailebot Virgen del Carmen ab màrbre.—De Palma pailebot Sant Josep ab garrofas.—Ademés 8 barcos menors ab efectes.

Despatxadas

Pera Gibraltar vapor anglès V. R. Rickett en lastre.—Id. Egastería vapor inglés Eslington.—Id. Bona vapor inglés Glenrat.—Id. Habana vapor Joseph Baró ab efectes.—Ademés 5 barcos menors ab efectes.

Sortidas

Pera Cardiff vapor anglès Henry.—Id. Marsella vapor Holandés Minerwa.—Id. Tarragona vapor Ràpid.—Id. Bilbau vapor José Perez.—Idem Habana vapor José Baró.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DÉ LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 28 OCTUBRE DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, 48'20 per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista 5'06 p. per id.
Marsella, 8 d. vista, 5'06 p. per id.

8 DIAS VISTA.

Albacete.. .	1 718 dany	Granada.. .	122 »	Pamplona.. .	314 »
Alcoy.. .	112 »	Hosca.. .	314 »	Reus.. .	112 »
Alicant.. .	328 »	Jeres.. .	318 »	Salamanca.. .	718 »
Almeria.. .	122 »	Lleyda.. .	518 »	San Sebastià.. .	314 »
Badajós.. .	114 »	Logronyo.. .	718 »	Santander.. .	114 »
Bilbao.. .	124 »	Loreta.. .	718 »	Santiago.. .	318 »
Búrgos.. .	314 »	Lugo.. .	314 »	Saragossa.. .	318 »
Càdis.. .	318 »	Málaga.. .	124 »	Sevilla.. .	118 »
Cartagena.. .	122 »	Madrit.. .	128 »	Tarragona.. .	318 »
Castelló.. .	314 »	Murcia.. .	122 »	Tortosa.. .	314 »
Còrdoba.. .	318 »	Orense.. .	314 »	Valencia.. .	112 »
Corunya.. .	114 »	Oviedo.. .	314 »	Valladolid.. .	318 »
Figueras.. .	518 »	Palma.. .	314 »	Vigo.. .	318 »
Girona.. .	518 »	Palencia.. .	314 »	Vitoria.. .	314 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 20'32

112 d. 20'85 p.

Id. id. esterior em. tot. 21'10 d. 21'20 p.

Id. id. amort. int. 39'50 d. 39'75 p.

Ob. pera sub. á fer-car. de totas em.

40'25 d. 40'65 p.

Id. del Banch y del Tresor serie int.,

100'2 d. 100'50 p.

Id. id. esterior 100'50 d. 101 p.

Id. Tresor sobre product. de Aduanas

99'50 d. 100, p.

Id. del Tresor I. de Cuba 91'75 d. 92' p

Céds. del Banch hipotecari d'Espanya

» d. p.

Bonos del Tr. I. y 2.ª sèrie 98' d. 99'50 p

Acs. del Banch hisp. col. 137' d. 137'25 p.

Real comp. de Canalisió del Ebro, 12'75 d. 13' p.

Fer-car. de B. Fransa, 124'75 d. 125' p.

Id. Nort d'Espanya, 73' d. 73'25 p.

Id. Medina del Campo á Samora y de

Orense á Vigo, 71'75 d. 71'85 p.

Id. Valls á Vil. y Bar. 45' d. 46' p.

OBLIGACIONS.

Empr. Municipal, 100'50 d. 100'75 p.

Id. id. em. 1 Jener 1880, 94'50 d. 95' p.

Id. id. Provincial, d. p.

F-c. de Bar. á Sar, 110' d. 111 p.

Id. id. id. —S. A. —61'50 d. 62' p.

Id. id. id. —S. B. —62' d. 62'50 p.

F-c. de T. á B. y F. 107'25 d. 107'50 p.

Id. de Tar. á Mart. y Bar. y de Bar. á Girona, 102'50 d. 102'75 p.

Id. B. á F. per Figueras, 63'65 d. 63'85 p.

Id. M. de S. J. de Labds. 90'25 d. 90'50 p.

Id. Grau de V. á Almansa 50'65 d. 50'75

Id. Còrd. á Málaga, 60' d. 60'50 p.

Aiguas sùb. del Llobregat 89' d. 90' p.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrit, Paris y Londres, del dia 28 de Octubre de 1880.

Madrit. Renta perpet. int. al 3 p. % 19'10

» ext. al 3 p. 21'05

Deudaamort ab interès de 2 p. % int. 40'09

Bonos del Tresor de 2,000 rals. 98'25

Oblig. del Banch y Tresor, sèrie int. 100'50

Id. del Tresor sobre prod. de Aduanas 98'85

Id. generals per ferro-carrils. 39'60

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrit Paris y Londres.

Madrit.—Consolidat interior. 20'25

Subvencions. 40'10

Amortisable. 39'70

» Bonos. 98'20

Paris.—Consolidat interior. 19'25

» exterior. 20'31

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 20'37 i 1/2 diner y 20'40 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

LA CONFIANZA.

GRAN FÁBRICA DE LICORS

y depósit de vins y ayguardents de totas classes y procedencias

DE

JOAN PARERA,

situada en los carrers de la Boria, 22 y Príncipes, 7.

Dits establiments que constitueixen una sola casa, se troba á la mes gran al-tura, tant, que lo seu duenyo no repara en recomendarla á la seva numerosa clien-tela y al públich en general.

També recomana l'tan celebrat Anís Parera, per son exquisit gust, com lo may ben ponderat Licor Higiénich Montserrat fabricat ab totas las reglas del art, pera que tinga totas las condicions digestivas.

La casa conta ab correspon-sals en tots los punts productors y especialment pera los Roms, Conyachs, Absentas, Champagnes y Burdeos.

En vins del pays, hi ha bonas existencias y d' exquisit gust, rebuts directament de Jeréz, Málaga, Alicant y del camp de Tarragona.

S' expen pera tots los punts d' Espanya y Ultramar, en barrils y ampollas de tots tamanyos.

Segons la importancia del pedido, se fará un descuento proporcional.

IMPORTANT ALS MALALTS.

Lo acreditad Gabinet de curació del senyors Monedero y Cuesta, se ha trasladat al carrer de Sant Pau, 55, entressuelo, ahont continuan curantse ab lo mes complert èxit totas las enfermetats sífilitics y venéreas, los herpes (brians) y escrófulas, la im-potencia y las enfermetats de la matris. Las incontestables ventatjas obtingudas per nostres malalts, qual número de curacions, en los últims sis mesos, ascendeixen á *vuitcentas quaranta*, son la major recomendació de nostra consulta.

ESCOLA D' EQUITACIÓ DELS GERMANS REYNAUD,

Plassa de Catalunya. Desde los primers días del proxim Novembre comensarán las llissons en seccions de 7 á 2 de la tarde y de 3 á 11 de la nit, contant pera l'efecte ab 20 caballs amaestrats pera personas d' abdós sexos. Segueixen las horas reservadas pera las senyoras.

AL GUST INFANTIL

41, ARGENTERIA, 41.

Están de enhorabona los pares de familia.

Acaba de obrir-se un establiment de sastrería, especial pera noys.

En ell se trobará un variat assortit de trajes de tots gustos y pera totas edats, es-sent sos preus mes que baratos.

Als col-legis grans rebaixas.

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe médica contra la anemia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc., Aventatja l's demés preparats de ferro per no tenii olor, sa-bor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estómachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

Al per major, Farmàcia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi totas las farmàcias.—Preu 3 pessetas pot.

DOLOR DE CAIXALS.

Curació radical de dit dolor y demés enfermetats de la boca per lo antich cirurgiá dentista don R. Piquer, que per espai de 14 anys ha vingut prestant sos serveys al públich en lo carrer de Jaume I, número 16, s' ha trasladat á la plassa de la Llana, número 15, pis segon.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 29.

Donya Paulina Coll de Angelon.—Aniver-sari; missas desde las 9 fins á las 12 matí, en l' altar del Sant Sagrament en en Sant Miquel Arcàngel (Mercé.)

Donya Magdalena Codina de Esmendia Puig Oriol.—Primer aniversari; missas desde las 8 fins á la 12 matí, en la cape-llia de Nostra Senyora de la Soletat (Sant Agustí.)

Donya Teresa de Abaria y de Fortuny.—Enterro á dos quarts de quatre de la tarde; de la casa mortuoria (Paseig de Gracia, 92, principal) á l' Iglesia y d' aquesta al cementiri.

Donya Josepha Soler y Nagol de Pi.—Ofici de cos present á las 9 matí en Sant Pere y desd, allí al Cementiri. Ca-sa mortuoria, Baixa de Sant Pere, 77, segon.

Armaris, mostradors, báscula y altre-s efectes de despax pera ven-drer. Archs de Junqueras, número, 10.

TINTORERÍA FRANCESA

DE GERONI OLIVÉ

Corders, 4, prop la plassa de la Llana.

Un sobretodo tenyit	12 rs.	Rentat	9
Un jaqué	10 ,	"	8
Americana	8 ,	"	7
Un pantalon	7 ,	"	4
Una armilla	4 ,	"	2'50

GANGA

Se venen duas casas de preu 6000 duros cada una que pro-duheixen lo 6 per cent net, qual pro-ducte se garantisa dos anys per lo vene-dor al comprador. Si no volen comprar-se las duas, se'n ven una de sola.—Do-narán rahó en l' administració d' aquest DIARI.

TINTORERÍA

de Agustinoy, Sant Ramon, 17.

Un sobretodo tenyit	12 rals.	Rentat	9
Un Jaqué	10 "	"	8
Americana	8 "	"	7
Un pantalon	7 "	"	4
Una armilla	4 "	"	2'50, 15

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Gar-rica.

De venda en sa farmacia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

CENTRO DE ANUNCIS DE JOSEPH BARRIL

1. PASATJE DEL CREDIT, 1.

Se fan contractas ventajosas pera la inserció d' anuncis en tots los periódichs de Barcelona, Madrit y demés provincias d' Espanya y Estranjer.

VIATJES DEL XINO DAGAR-LI-KAO

pe 'ls païssos bárbaros de Europa, Espanya, Fransa, Inglaterra y altres, obra traduhida per «El Ermitaño de las Peñuelas.»

«Cuentos Cortesanos» obra original del expressat «Ermitaño de las Peñuelas.» Una y altra se venen al preu de 8 rals en la Llibrería dels senyors Teixidó y Parera, Pí, 6, y en l' Administració de aquest «Diari.»

TELEGRAMAS

Noticias extrangeras
Segons los darrers telegramas

Londres, 25.—S' assegura positivament que les guarnicions irlandeses s' augmentaran proximament ab tres batallons d' infanteria, un destinat á Dublin, un altre á Cork y l' tercer á Kilkenny.

Dublin, 29.—M. Healy, secretari de M. Parnell y membre de la *Lliga agraria*, ha sigut agafat en Bautry (comptat de Cork), en virtut d' una ordre del procurador general, per haber disfamat á un propietari en son recent discurs.

La Haya, 26.—La segona cámara, discurint lo nou còdich penal, ha retxassat per 41 vots contra 20, la proposició demandat lo restabliment de la pena de mort.

Gante, 26.—M. Dekkerckhove, liberal, ha sigut elegit senador, en substitució d' un senador catòlic.

Constantinopla, 25.—Se creu que Mahmoud-Neddim-Pachá será nombrat gran vizir.

Telégramas particulars

Madrit 27, á las 5'30 tarde.—Es probable que se fixe la residència del capellà de Lequeitio en Madrit.

Ha arribat lo senyor Moyano.

Se prepara un nou projecte de llei d' associacions, que serà discutit en la pròxima legislatura.

Ha estallat un fort temporal de pluja y pèdra.

Bolsa.—Consolidat, 20'05.—Bonos, 98'25—Subvencions, 39'50.

Madrit 27, á las 5'45 tarde.—Una escampavia del resguart de Algeciras ha apressat un falutxo ab contrabando, causantli dos cadàvres á causa dels disparos fets per dita escampavia.

S' ha verificat un simulacre militar en Matalaz, habent manat las maniobras S. M. 'l Rey.

Los periódichs constitucionals negan en absolut que existeixin en la fusió las dessidencies que suposen los periódichs ministerials,

Madrit 27, á las 6 tarde.—*Londres*.—Tots los diputats per Irlanda s' han adherit á la Lliga agraria al saberse que l' govern tracta d' encausarla. Se calcula que cent diputats estarán compresos en lo procés. La mida ha produhit gran sensació.

Se parla de dissidencias entre 'ls ministres.

S' anuncian nous meetings en Irlanda pera 'l dissappe y 'l diumenje.

Ha sigut posat en llibertat lo secretari de M. Parnell.

Res d' Orient.

Madrit 27, á las 9 nit.—*La Igualdad* s' ha declarat órgano del senyor Pí y Margall.

La ex-emperatriu Eugenia ha venut lo palau de Biarritz per 3.500.000 franchs.

Se diu que l' govern francés expulsa de Paris á la senyora de D. Carlos, per prestar apoyo á las congregacions.

Madrit 27, á las 9'40 nit.—Los directors de *La Mañana* y de *La Iberia* han tingut un entusiasta recibiment en Córdoba.

Ha sigut capturats los bandolers escapats de la presó de Guadix.

Se projecta la disolució de les Academias de Historia, Ciencias morals y políticas, Espanyola y de San Fernando, constituintse un Institut semblant al que existeix en Fransa.

Madrit 28, á las 2'30 matinada.—*La Gaceta* publica una real ordra resolvent un expedient sobre nombrament d' un arcalde de barri del districte de Vilademunt.

Bolsí.—Cosolidat, 20'25.

Paris 28, á las 2'40 tarde.—Los senyors Ferry, Constans y Gazot conferenciaren anit sobre las midas que s' pendrán respecte á las congregacions.

Lo Czar está molt mal.

Se diu que lo diumenje celebrarán un meeting los tenedors de fondos otomans.

Telegrafian de Constantinopla que Inglaterra é Italia han protestat contra la proposició de la Porta de tractar directament ab los acrehedors de Turquia, y han recordat lo protocolo 18 del tractat de Berlin.

EDUARDO LOPEZ.

Classes de càcul mercantil, teneduría de llibres, reforma de tota classe de llitra, ortografia y correspondencia comercial.
á satisfacció del alumno.

Véjintse sos quadros. Viu, Cárme, 19, 1.

NO MES CABELL BLANCH.

TINTURA LLADO.

Es la única pera tenyir lo cabell en un minut sens tacar lo cutis; no te rival en l' Univers.

A 17 rals, laboratori químic de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boqueria, 26, primer, Barcelona. Madrit, carrer Major, 41, drogueria.

Calsat pera caballers, senyoras, noys y noyas, de las mellors condicions fins l' dia.—TOT BARATO. Assalto, 26, sabateria y perruqueria.

BUTLLETI METEOROLÒGICH DEL DIA D' AHIR.

(Survey especial de LO CATALANISTA.)

Baròmetro reduxit á 0 graus á las 9 matí.	753°099
Termometro cent. á las 9 matí.	20°8
Humitat relativa á las 9 matí.	66°5
Tensió del vapor d' aigua á las 9 matí.	12°3
Temperatura màxima á l' hombra	
las 21 horas anteriors..	22°6
Temperatura mínima á l' ombrá durant	
las 24 horas anteriors..	18°1
Termòmetre á Máxima.	35°5
Sol y Serena. Minima.	17°2
Vent dominant Llavetx 2-3.	
Estat del Cel, 10	

BUTLLETÍ ASTRONÒMIC

per. I Marti Turró. 29 d' Octubre 1880

ESTRELLAS	Polar	Aldebará	Cabra.	Rigel.
al				
MERIDIÁ	10h 42' T	1h 55' M	2h 35' M	2h 36' M
Bertelgeuse.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus
3h 15'M	4h 06' M	4h 53' M	5h 00' M	7h 28' M
Espiga.	Arturo.	Antares.	Wega	Altair.
10h 44' M	11h 35' M	1h 40' T	3h 53' T	5h 08' T

PLANETAS	Mercuri.	Venus.	Marte.	Júpiter.
y constelacions				
en que s' troba.	Sscorpi.	Sscorpi.	Libra.	Piscis.
Saturno.	Urano.	Neptuno	Sol.	Lluna.
Aries.	Leo	Aries.	Libra	Leo.

Imprenta La Renaixensa, Xuclá, 13, baixos.